

Aan STASDEF
Van DGB
Afgestemd met CDS, HDFC
In afschrift aan

TER BESLISSING

Datum

14 oktober 2022

Onze referentie

BS2022022611

Opgesteld door

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen

2

Nota

DMP-A brief Vervanging *Short Range Air Defence* (SHORAD)

Aanleiding

Defensie beschikt over diverse systemen voor grondgebonden luchtverdediging, waaronder systemen bedoeld voor de korte afstand ((*Very*) *Short Range Air Defence*: (V)SHORAD). In de Defensienota 2022 wordt de grondgebonden luchtverdediging benoemd als één van de specialismen waar Defensie in investeert. Vervanging van deze SHORAD-luchtverdedigingscapaciteit is een belangrijke stap in de modernisering van de krijgsmacht.

De huidige VSHORAD-capaciteit van het Commando Landstrijdkrachten bestaat uit Fennek voertuigen met Stinger lanceerinstallaties met een bereik van [Redacted]. De operationele relevantie van de huidige capaciteit tegen moderne luchtdreigingen neemt af. Met dit project worden de huidige *Fennek Stinger Weapon Platforms* vervangen door SHORAD-middelen die een significant groter bereik hebben [Redacted].

Tegelijkertijd verdubbelt als gevolg van de maatregelen uit DN22 de capaciteit van twee naar vier SHORAD pelotons. Met een combinatie van vervangende *short range* luchtverdedigingssystemen en de vervangende *medium range* (MRAD) capaciteiten groeit de organieke luchtverdedigingscapaciteit van de Landmacht van één naar twee identieke luchtverdedigingsbatterijen.

Geadviseerd besluit

Ik adviseer u in te stemmen met de A-brief vervanging SHORAD (kenmerk BS2022022611) en de commercieel vertrouwelijke bijlage (kenmerk BS2022022869).

Kernpunten

- Met de vervangende SHORAD middelen kan een luchtverdedigingsbatterij klokrond, 360° rondom en onder alle weersomstandigheden bescherming bieden aan mensen, eenheden en vitale objecten. Deze *ground based air defence* eenheid biedt bescherming tegen aanvallen van vliegtuigen, helikopters, grotere drones, ingezette bewapening zoals *loitering* munitie en kruisraketten.
- Een SHORAD-wapenplatform bestaat uit vier hoofdcomponenten: een dragend voertuig, de raketten, de radar en IT (informatietechnologie ten behoeve van command & control van het wapensysteem).
- De nieuwe middelen hebben een groter beschermend bereik, [Redacted].
- Met dit project verwerft Defensie het materieel, de munitie en de instandhouding voor totaal vier SHORAD-pelotons.
- In combinatie met het lopende project MRAD groeit de organieke luchtverdedigingscapaciteit van één naar twee identieke luchtverdedigingsbatterijen. Elke batterij bestaat uit twee SHORAD-pelotons en één MRAD-peloton, die via een beveiligde verbinding gekoppeld zijn

aan de nieuwe Multi Missie Radar (MMR). Deze grondgebonden radar van Thales Nederland stroomt vanaf 2023 bij de Krijgsmacht in.

- De toekomstige luchtverdedigingsbatterij met zowel SHORAD als MRAD moet als één geheel kunnen optreden. Onderlinge interoperabiliteit tussen sensoren en effectoren is hierbij cruciaal. Daarom brengt Defensie aan het einde van de B-fase beide projecten (SHORAD en MRAD) onder in één gecombineerd programma.
- NAVO heeft *Integrated Air and Missile Defence* (IAMD) als structuur ingericht voor samenwerking en interoperabiliteit. Luchtverdediging is immers meer doelmatig en doeltreffend wanneer systemen, nationaal en internationaal, geïntegreerd worden ingezet.
- Samenwerking is belangrijk voor effectieve luchtverdediging. Verschillende Europese landen willen de Europese pilaar van de grondgebonden luchtverdediging binnen de NAVO versterken. Hiertoe zijn in oktober 2020 de 'Modular GBAD' LoI van NAVO en in oktober 2022 de 'European Sky Shield Initiative' (ESSI)-LoI als Duits initiatief getekend.
- Het project wordt uitgevoerd in de periode 2022 tot en met 2030. Om de onderlinge interoperabiliteit te waarborgen zijn de eerste SHORAD-deelleveringen zo snel mogelijk na de instroom van de vervangende MRAD-systemen voorzien.
- In lijn met de in de Defensienota aangekondigde ophoging van de inzetvoorraden wordt binnen het project een voorraad munitie (raketten) verworven tot 60% van de opgedragen NAVO-norm voor de eerste hoofdtak. Hoewel deze 60%-norm niet letterlijk in DN22 benoemd staat, is dit in de begroting bij het DMF 2023 openbaar gemaakt.
- Het projectbudget bedraagt [REDACTED]. Binnen deze beschikbare financiële ruimte worden de wapenplatforms en IT voor command & control vervangen en uitgebreid (verdubbeling van capaciteit conform Defensienota 2022).

Toelichting

Financiële overwegingen

- Deze A-brief is door tussenkomst van HDFC afgestemd met IRF.
- Met het project is een investering gemoeid tussen de DMP-grenzen van € 1 miljard en € 2,5 miljard (prijspeil 2022). Deze investering komt in de periode 2026 tot en met 2030 ten laste van het investeringsbudget van Defensie.

Juridische overwegingen

Geen juridische component.

Communicatie

De Kamerbrieven SHORAD en Raketartillerie worden tegelijkertijd en voor het herfstreces verzonden. DCo ziet de A-brief SHORAD als een goede gelegenheid om bekendheid te geven aan de versterking van de landmacht zoals opgenomen in de Defensienota 2022. Hiertoe bereidt DCo actieve communicatie voor in de vorm van nieuwsberichten, socials en externe media.

Context

-
- Hoewel het *Fennek Stinger Weapon Platform* met dit project uitfaseert, behouden de lichte infanterie-eenheden van de luchtmobiele brigade en mariniers de draagbare Stinger capaciteit ter bescherming tegen luchtdreigingen. Deze Stingers ondergaan een *Service Life*

Extension Program. Deze levensduurverlenging van de Stinger MANPAD gebeurt in multinationaal verband via de *NATO Support and Procurement Agency* (NSPA).

- Nederland heeft onlangs de 'European Sky Shield Initiative' (ESSI) LoI op initiatief van Duitsland getekend. [REDACTED]

- Nederland acht een snelle realisatie van een MOTS luchtverdedigingssysteem met een bestaande Europese gebruikersgroep van groot belang. [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

- Persoonsgegevens van de steller worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- Projectbudget is in de A/B-fase nog commercieel vertrouwelijk. Openbaarmaking schaadt de onderhandelingspositie van Defensie. In de openbare A-brief wordt daarom een bandbreedte tussen € 1 en € 2,5 miljard weergegeven. Dit is conform de regels van het Defensie Materieelproces.
- De combinatie van technische mogelijkheden en het aantal te verwerven lanceersystemen met het bereik van de raketten is operationeel gevoelige informatie. Openbaarmaking schaadt de operationele veiligheid.

DE PLAATSERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

¹ BMC4I: Battlefield, Management, Command, Control, Communications, Computerisation and Intelligence